

Viliam Judák

Veľkonočné svetlo

Určite neušlo vašej pozornosti, že v tieto dni na svitaní môžeme načúvať životodarnému spevu vtákov. S brieždením nového dňa bozkáva slnečné svetlo nový deň. A keď sa svetlo láme, je jeho farba viditeľná. Koľká krása sa v tomto procese objavuje včasne ráno! Každoročne zažívame veľký zázrak jari, nového života. Sme tu medzi nebom a zemou a zvnútorňujeme si tajomstvo zomierania a žitia. V takýchto okamihoch je každé slovo zbytočné, sme jednoducho tu a žasneme a ďakujeme dojatí týmto darom života.

Ak sme trochu vnímaví pre tento jav, je nám celkom teplo pri srdci, keď zažívame nádheru jarných kvetov. Intenzívny život sa tu prebúdzá v pôsobivých obrazoch, ktoré v nás vyvolávajú veľkú toleranciu a rešpektuplné zaobchádzanie s protikladmi, ktoré náš svet robia bohatým a krásnym.

Naozaj, keď pominú meravé mrazivé noci a hlboko v nás začne odmäk, keď pribúda svetlo a vrátia sa farby, keď to začne voňať životom, chválime Boha a jeho silu, ktorá odníma ťarchu z našich pliec a oslobodzuje naše kroky. Nádychom nás naplňa a zahaľuje šatom radosti.

Vnímajúc zázrak nového života v prírode, ľahšie chápeme veľkonočné tajomstvo víťazstva nad hriechom a smrťou Božieho syna Ježiša Krista. Ide tu o oslavu nového života. Ba mohli by sme obrazne povedať, že Boh sa v tom tajomstve usmieva. Je to úsmev ako protest proti skostnatenému, mŕtvemu aj ako výraz hlbokkej radosti. Právom, veď k nasledovaniu Krista bezpochyby patrí nasledovanie kríža, no Ježišovi nešlo o utrpenie, ale o prekonanie utrpenia. Autentický je obraz Krista: je zmŕtvychvstalý, živý a žijúci v spoločenstve Cirkvi. Zásadný postoj je radosť oslobodeného človeka.

Prežívame hlboké tajomstvo, ako ho videla detskými očami malá Júlia, ktorá na Bielu sobotu navštívila so svojou starou mamou Boží hrob. Bola fascinovaná Ježišom, ktorý tam pokojne ležal medzi sviečkami a rozvonjavajúcimi bielymi kvetmi. Na druhý deň, na Veľkonočnú nedeľu, prišla znova do kosto-

la a ťahala starú mamu k svätému hrobu. Lenže, aké sklamanie! Nahlas – takže ju počuli všetci v kostole – skríkla: „Babka, Ježiš je preč!“ Júliine detské ústa vyslovili to, čo pred dvetisíc rokmi anjel nad hrobom Pána: „Čo hľadáte živého medzi mŕtvymi?! Niet ho tu, vstal z mŕtvych“ (*Lk 24,5*). Na mieste svätého hrobu stojí veľkonočná svieca, symbol toho, čo vstal z mŕtvych. Je znamením toho, že svetlo porazilo tmu. Život triumfuje nad smrťou. Preto sme všetci pri krste dostali sviecu – svetlo Kristovho víťazstva už tu začalo v nás svietiť. Preto ten nevinný, prostý smiech Božích detí.

Uvažujúc o celom krutom zmätku dejín sveta, postriekaných krvou a omylmi, môžeme sa pozeráť na tento svet a svoj život s perspektívou a zároveň so súcitom a pochopením pre slzavý obraz tejto zeme. A on to môže, pretože jeho večné slovo plakalo s nami a trpelo pre opustenosť sveta Bohom vinou hriechu a zvíťazilo nad ním svojím zmŕtvychvstaním, ktorým prinieslo večný úsmev na perách tých, ktorí sú vykúpení.

Francúzsky spisovateľ Léon Bloy hovorí v tomto duchu: „Iba vzkriesenie dáva zmysel nášmu životu.“ Naozaj vzkriesený Kristus mení kvalitu nášho života. Nemusíme sa pozeráť do budúcnosti bez nádeje, lebo myšlienka na smrť a na mŕtvych nás neuvádza do zúfalstva. Náš život totiž nenaráža na stenu ničoty, lebo Kristus otvoril dvere do priestoru večnosti s Bohom.

Pozrite! Evanjelista Matúš dosvedčuje, že apoštoli s Ježišom „potom (ako) zaspievali chválospev“ (*Mt 26, 30*), vyšli na Olivovú horu. Právom sa biblisti domnievajú, že sa modlili *Žalm 136*, kde sa opakuje refrén: „Jeho milosrdenstvo je večné.“ Opakuje sa za každým veršom, ktorý rozpráva o dejinách Božích zjavení. Vďaka milosrdenstvu majú všetky udalosti *Starého zákona* hlbokú spásnu hodnotu. Milosrdenstvo robí z dejín Boha s Izraelom dejiny spásy. Neustále opakovanie refrénu „Jeho milosrdenstvo je večné“ (ako je to v spomínanom žalme) akoby chcelo prelomiť kruh priestoru a času a všetko vsadiť do večného tajomstva. Akoby sa tým chcelo povedať, že nielen v dejinách, ale aj vo večnosti bude človek neustále pod milosrdným pohľadom Otca. Preto izraelský ľud vkladal tento žalm – „veľký hallel“ (Aleluja!), ako ho nazývajú – do najdôležitejších liturgických sviatkov.

Ježiš sa modlil tento žalm milosrdenstva pred svojím umučením. Keď ustanovil eucharistiu ako trvalú pamiatku na seba a Veľkú noc, vložil najvyššie gesto zjavenia symbolicky do svetla milosrdenstva. V tej istej perspektíve milosrdenstva prežíval Ježiš aj svoje umučenie a smrť, vedomý si veľkého tajomstva lásky, ktoré sa uskutočnilo na kríži. Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie je najvyšším prejavom Božieho milosrdenstva a má dôsledky na človeka každej doby, aj na nás.

Jeho meno nebolo na oficiálnom programe, keď 12. januára 2016 štátny sekretár Svätej stolice kardinál Pietro Parolin a slávny komik Roberto Benigni predstavili prvú knihu vo forme interview od pápeža Františka, stál pri mikrofóne zrazu aj on: Zhang Agostino Jianqing, tridsaťročný Číňan, jedenásty rok vo väzení v talianskom nápravnom zariadení, do ktorého ho po prezentácii knihy znova odviezli.

Kniha terajšieho pápeža Františka nesie titul *Meno Boha je milosrdenstvo*. Má podobu rozhovoru s talianskym žurnalistom Andreom Torniellim a vyšla vo viacerých jazykoch v 82 krajinách. Kardinál Parolin sa chopil teologického, komik Benigni komického úvodu, čo bolo mimoriadne duchaplné.

A potom bol na rade Číňan, ktorý vydal svedectvo. O tom, ako on, čínsky väzeň z budhistickej rodiny, zakúsil vo väzení Božie milosrdenstvo, keď sa stretol s Ježišom Kristom. Priblížme si toto svedectvo, ktoré na mnohých zapôsobilo.

Sám sa vyznáva: „Moja rodina, ktorá patrí k budhistickej tradícii, to sú samí dobrí ľudia, ktorí sa v svojom živote vždy zachovali správne. Pracovali tak v Číne, ako aj v Taliansku. Roku 1977 som ako dvanásťročný prišiel s otcom do Talianska. Odvtedy uplynulo osemnásť rokov, z ktorých som väčšiu časť prežil vo väzení, kde som ešte aj teraz. Keď som prišiel do Talianska, chodil som niekoľko rokov do školy, ale tam som sa nudil, takže som bez vedomia rodičov chodil poza školu. Z roka na rok som bol horší, začal som sa hádať s rodičmi, lebo mi odmietali dávať peniaze, ktoré som potreboval na zábavu. Keď som mal šesťnásť, predstieral som, že som si našiel prácu, ktorá je ďaleko od nášho bydliska, takže musím cez noc zostávať mimo domu. Často som noci trávil na diskotékach, hnaný túžbou po zábave, ktorá mi dodávala pocit sily, takže som si čoskoro vypestoval povrchný a k násiliu náchylný charakter. Zaujímal ma iba bohémsky život, peniaze a dievčatá. A tak som sa ako deväťnásťročný po druhýkrát ocitol vo väzení, aby som si odpykal trest vo výške dvadsať rokov.“

Ďalej hovoril o tom, že vo väzení bol zúfalý. Nevedel reč. Jediné, čo mu spôsobovalo aspoň aké-také uľahčenie, boli chvíle, keď písal svojej rodine a neustále ju prosil o odpustenie za všetko utrpenie a smútok, ktorý spôsobil ich srdciam, najmä mame, ktorá vtedy každý týždeň prekonávala sedemstokilometrovú vzdialenosť, aby ho mohla vo väzení navštíviť. Vždy keď ho videla, plakala.

„Zrazu sa vo mne zrodila túžba polepšiť sa, aby som už nemusel mamu vidieť plakať. Dospel som k presvedčeniu, že toto utrpenie sa dá premeniť na radosť,“ hovorí.

Rozprával aj o tom, že spoznal Gilda, dobrovoľníka, s ktorým nadviazal priateľstvo. On sa mu potom pri krste roku 2015 stal krstným otcom. Bola to však dlhá cesta k viere. Zaujal ho sv. Augustín. Lebo po prečítaní jeho životnej cesty, predovšetkým o jeho matke svätej Monike, si spomenul na všetky jej slzy, čo preliala v nádeji, že znova nájde strateného syna. Roku 2007 ho preložili do väznice v Padove. Prvý človek, ktorého stretol, bol jeho krajan Wu, ktorý sa rozhodol stať kresťanom.

Keď videl, ako sa zakaždým spokojný vracia z omše, zatúžil po rovnakom šťastí. Rozhodol sa ísť ta s nimi, aby zistil, čo sa tam odohráva a či aj on bude z toho niečo mať. Keď si vypočul slová evanjelia a spevy, pocítil veľkú radosť, akú predtým nikdy nezažil. Tá cesta v ňom pomaly, ale isto dozrievala v túžbu stať sa kresťanom. Zároveň však tá túžba narážala na starosť, aby svojej rodine nezasadil ďalší úder a bolesť, predovšetkým mame, ktorá bola praktizujúcou budhistkou.

Sám hovorí: „Na Veľký piatok roku 2014 som sa na pozvanie priateľov zúčastnil na obradoch krížovej cesty. Na konci obradu všetci moji priatelia jeden po druhom pobozkali kríž. Aj vo mne bola túžba pobozkať Ježiša na kríži, lenže potom som si spomenul na mamu, a nemohol som to urobiť. Pripadalo mi to, akoby som ju tým druhý raz zradil. Modlil som sa, aby mi Pán odpustil. Po obrade som vyšiel z kaplnky, keď tu zrazu moje srdce plné pokánia a ľútosti zaplakalo nad tým, že som nepristúpil ku krížu a nepobozkal ho.“

V tom okamihu bolesti pochopil, že Ježiša miluje, že je to pravda a že už nikdy nechce žiť bez neho. A tak pozbieral odvalu, zavolať svojej rodine a prosil všetkých, aby čo najskôr prišli za ním do väzenia. Deň nato prišla mama a on jej vyrozprával, čo sa stalo. Povedal jej, že už nechce skrývať svoju lásku k Ježišovi, a prosil ju, aby mu dovolila stať sa kresťanom a dať sa pokrstiť.

Po vypočutí jeho slov mama bez pohnutia päť minút mlčala. Tie minúty mu pripadali ako najdlhších päť minút v jeho živote. Potom mu so slzami v očiach povedala: „Ak si myslíš, že je to pre teba správne, urob to, inak by to bolo pre mňa ešte horšie.“ Objali sa a obaja prepukli v plač ako malé deti.

„A 11. apríla som prijal krst, prvé sväté prijímanie a birmovku: všetko vo väzení, aj keď by som bol dostal od sudcu povolenie sláviť tieto sviatosti mimo väzenia. Ja som sa však rozhodol prežiť ich s priateľmi a na mieste, kam za mnou prišiel Ježiš, aby ma tu stretol, a kde som ja stretol jeho. (...) Som tu, aby som svojím príbehom vydal svedectvo o tom, ako mi Božie milosrdenstvo zmenilo život. Lenže to všetko by nebolo možné bez priateľov a spolubratov z väzenia.“

Nemusíme byť azda až v takej bezútešnej situácii, no majme na pamäti, že sa nám denne ponúka v každodennom živote prežívať milosrdenstvo, ktoré Otec zosiela na nás od večnosti. Boh sa nikdy neunaví tým, že odpúšťa. Dajme sa ním prekvapiť. On nikdy neprestáva otvárať dvere svojho srdca dokorán, aby nám zopakoval, že nás má rád a chce sa s nami deliť o svoj život, ktorý nám priniesol zmŕtvychvstaním.

Veľká noc sú sviatky dôstojnosti človeka. Dáva prísľub, že každý z nás je zahrnutý do Božej lásky. On nás pojal do svojho srdca, nikdy sa nás nevzdá, ani v smrti nie, preto máme dôstojnosť, ktorú nám nik nemôže vziať, pretože je od neho.

Veľká noc sa pre nás preto nesmie stať len sviatkom jari či veľkonočných zajačikov, vajíčok či šibačky a oblievačky. My musíme objaviť v slávení to fascinujúce, čo sa ukrýva v utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní Krista. Je to sám Boh, kto sa nás chce dotknúť a premeniť nás na nových veľkonočných ľudí – ľudí budúcnosti.

Viera v zmŕtvychvstalého Ježiša je viera v to, čo sa skutočne stalo a čo aj nás čaká. Táto viera stojí na pevnom základe. Preto ak sa počas života usilujeme učiť a motivovať do života a pracovných aktivít, potrebujeme sa takisto učiť odchádzať z tohto sveta, nie so strachom, ale s kresťanskou nádejou. Sv. Pavol nás povzbudzuje: „Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. Ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním mohli byť oslávení. A myslím, že utrpenia tohto času nie sú hodné porovnania s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť“ (*Rim 8, 16 – 18*).